

POZIV ZIMSKA ŠKOLA *ROD I NASILJE*

Najava

Zimsku školu *Rod i nasilje* organizuju Univerzitet u Novom Sadu i Laboratorija za istraživanje roda u sklopu Instituta za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu u saradnji sa TPO fondacijom i Univerzitetskim gender resursnim centrom (UNIGeRC) Univerziteta u Sarajevu. Zimska škola održaće se u Novom Sadu od 19. do 23. februara 2024. godine i sadržiće 17 interaktivnih predavanja i panel diskusiju o rodu i nasilju, kroz teme kao što su veza između pola i roda, tela i odnosa moći, patrijarhat, seksualnost, nasilje u privatnoj i javnoj sferi, diskriminacija, pravo, invaliditet, kao i reprezentacija roda i nasilja u jeziku, književnosti i medijima. Tokom pet dana Zimske škole, pored usvajanja novih znanja i učestvovanja u diskusijama, polaznice i polaznici imaju prilike da se umreže i uspostave saradnju sa mladima sa područja Balkana.

Opis

Rod predstavlja jednu od glavnih odrednica od koje zavisi način na koji će nas tretirati kako drugi pojedinci tako i šire društvo. Shvaćen kao određeni skup društvenih normi koje čine „prave muškarce“ i „prave žene“, rod igra jednu od ključnih uloga pre svega u proizvodnji moralno problematičnog položaja i tretmana kako žena tako i drugih društvenih grupa u gotovo svim savremenim društvima i doprinosi održavanju i produžavanju neravnopravnosti. Drugim rečima, različiti oblici rodno zasnovanog nasilja predstavljaju jedan važan društveni i politički problem.

Pripadnici i pripadnice društveno osetljivih grupa su podložniji da budu žrtve fizičkog nasilja, verbalnog zlostavljanja i diskriminacije, a ovaj rizik se povećava i usložnjava kada ujedno imaju i neku vrstu invaliditeta ili kada su lošijeg ekonomskog položaja. Slično tome, i u virtuelnom svetu su često mete govora mržnje, omalovažavanja i pretnji. Disproporcionalno u odnosu na muškarce, povrh toga, žene obavljaju različite kućne obaveze, te brinu o drugim članovima porodice iako su stalno zaposlene. Ovakva neravnopravna podela neplaćenog ali društveno važnog i neophodnog rada ima izrazito štetne posledice po mentalno i fizičko zdravlje žena, kao i po njihove mogućnosti za profesionalno napredovanje. Najzad, žene i njihova tela su često objekti nasilnih praksi poput trgovine ljudima i seksualnog uznemiravanja; a neretko doživljavaju nasilje i prilikom medicinskih postupaka kao što je porođaj.

Iako ima naznaka promene, položaj i tretman žena i dalje uglavnom prati „kultura ćutanja“ ili čak „kultura poricanja“ u mnogim društvima. Stoga, cilj Zimske škole *Rod i nasilje* je da kroz interaktivna predavanja osvetli veze između roda i različitih oblika nasilja kojima su žene, ali i druge društveno osetljive grupe izložene, osvrćući se na širi društveni kontekst koji uključuje medije, jezik, nauku, književnost, kao i društvenu recepciju i interpretaciju naučnih istraživanja o rodu i nasilju kao katalizatore u proizvodnji i održavanju patrijarhalnih uverenja i obrazaca ponašanja. Povrh toga, Zimska škola *Rod i nasilje* otvoriće prostor za zajedničko promišljanje o tome šta mi – kao pojedinci i društvo – možemo da uradimo kako bismo

prevazišli „kulturu ćutanja“ ili „kulturu poricanja“ koja okružuje rodno zasnovano nasilje, te kako bismo mogli da doprinesemo stvaranju društva u kojem bi različiti oblici rodno zasnovanog nasilja bili minimizirani, ako ne i iskorenjeni.

Od polaznika i polaznica zimske škole se očekuje:

- da redovno i aktivno učestvuju u svim aktivnostima zimske škole,
- da dolaze spremne_i na predavanja, što podrazumeva da pročitaju obaveznu literaturu za svaku tematsku jedinicu,
- da uz mentorsku podršku napišu završni rad.

Sertifikat

Polaznici i polaznice koji_e ispune svoje obaveze dobiće sertifikat o pohađanju Škole.

ECTS

Studentima i studentkinjama koji_e ispune sve obaveze na Zimskoj školi na sertifikatu će pisati da su ostvarili 3 boda kredita (ECTS / ESPB - Evropski sistem prenosa bodova), tj. po 1 bod za 30 sati rada.

Završni rad

Nakon odslušanih predavanja i diskusija, polaznici i polaznice biraju jednu od tema iz oblasti roda i nasilja i uz mentorsku podršku pišu rad od 3000 reči sa referencama. Odabrani radovi će biti objavljeni u zborniku radova, a najbolja tri rada biće nagrađena novčanom nagradom.

Uslovi za prijavu:

Na Zimsku školu mogu se prijaviti studenti i studentkinje treće i četvrte godine osnovnih studija kao i master studija, koji studiraju pravne, ekonomske, društvene, političke ili humanističke nauke na nekom od 20 partnerskih univerziteta članica u projektu UNIGEM.

Studenti i studentkinje, koji budu odabrani da pohađaju Školu, potpisuće ugovor o obaveznom pohađanju i obavezati se da će napisati naučni rad po njenom završetku.

Troškovi

Troškove smeštaja, ishrane i putovanja pokriva TPO fondacija iz Sarajeva.

Prijave

U svrhu prijavljivanja potrebno je dostaviti motivaciono pismo (u dužini od jedne stranice) i biografiju sa osnovnim kontakt podacima (e-adresa i broj telefona).

Prijave možete slati na e-adresu: krisztina.racz@ifdt.bg.ac.rs

Rok za dostavu prijave: 26. januara 2024. godine.

Izabrani polaznici i polaznice će biti obavješteni do 2. februara 2024. godine.

PROGRAM ZIMSKE ŠKOLE *ROD I NASILJE*

Nedelja, 18. februar:

Dolazak učesnika i učesnica u Novi Sad

Ponedjeljak, 19. februar:

Uvodne reči i otvaranje zimske škole:

Sabina Halupka-Rešetar, Univerzitet u Novom Sadu

Zilka Spahić-Šiljak, TPO fondacija/UNIGERC

Gordana Lalić-Krstin, Univerzitet u Novom Sadu

Jelena Čeriman, Laboratorija za istraživanja roda (GenLab), Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu

Krisztina Rácz, Laboratorija za istraživanja roda (GenLab), Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu

Marko Konjović, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Pol, rod i ravnopravnost*

Irena Fiket, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Patrijarhalne strukture u domaćinstvu kao osnova neravnopravnosti*

Bojana Dinić, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu: *Rod i digitalno nasilje*

Đurđa Trajković, Rekonstrukcija Ženski fond: *Patrijarhalnost, rod i nasilje u društvu*

Utorak, 20. februar:

Vedrana Lacmanović: *(Raz)otkrivanje femicida*

Nermin Šehović, stručnjak iz prakse: *Krivično-pravni aspekti femicida*

Gordana Lalić-Krstin, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu: *Novoakreditovani program MAS Rodne studije na Univerzitetu u Novom Sadu*

Midhat Izmirlija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu: *Pozitivne obaveze države u suzbijanju rodno-zasnovanog nasilja*

Sreda, 21. februar:

Nada Padejski Šekerović, Sigurna ženska kuća u Novom Sadu: *Trgovina ženama*

Zona Zarić, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Pristanak i seksualno uznemiravanje: odnosi moći u vezi sa telom*

Ljiljana Pantović, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Žena i žensko telo u medicini*

Marija Radoman, Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu: *Rod, seksualnost, nasilje i diskriminacija*

Četvrtak, 22. februar:

Marija Mandić, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Šta je problem sa rodno-osetljivim jezikom?*

Smiljana Milinkov, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu: *Medijsko izveštavanje o rodno-zasnovanom nasilju*

Vladislava Gordić Petković, Filozofski fakultet Univerzitet u Novom Sadu: *Pravo na krik i bes: rodno-zasnovano nasilje u savremenoj ženskoj književnosti*

Slobodna aktivnost: obilazak Novog Sada

Petak, 23. februar:

Aleksandra Knežević, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Kako nauka doprinosi rodnoj neravnopravnosti i kako je održava?*

Milica Resanović, Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu: *Negativne reakcije na promišljanja i istraživanja o rodu*

Okrugli sto: Razmišljanja o promeni: šta možemo da uradimo povodom rodno-zasnovanog nasilja? (moderator: Bojan Todorović; učesnici_e: Gorjana Mirčić Čaluković, Slavica Jokić Janković, Sadija Gicić i Nermin Šehović)

Završne reči i zatvaranje zimske škole

Organizacioni odbor Zimske škole:

Gordana Lalić-Krstin (Univerzitet u Novom Sadu)

Smiljana Milinkov (Univerzitet u Novom Sadu)

Jelena Cvejin Poznić (Univerzitet u Novom Sadu)

Krisztina Rácz (Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu)

Jelena Čeriman (Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu)

Zilka Spahić-Šiljak (TPO fondacija, BiH)

Lamija Subašić (TPO fondacija, BiH)

Programski odbor Zimske škole:

Marko Konjović (Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu)

Krisztina Rácz (Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu)

Jelena Čeriman (Institut za filozofiju i društvenu teoriju Univerziteta u Beogradu)

Gordana Lalić-Krstin (Univerzitet u Novom Sadu)

Zilka Spahić-Šiljak (TPO fondacija, BiH)

Lamija Subašić (TPO fondacija, BiH)